

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaújhely (Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár: Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések: négyzetcm.-ként
Nyílt-tér: soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

Bizalom — és nem kétségbeesés

Egy élni akaró nép életcélkitűzése szempontjából nem közömbös az, hogy szabadjára enged-e az idegeket, nem közömbös az, hogy a fékevesztett szenvedélyek vad iramát türi-e, avagy megpróbálja lecsillapítani a lázongó kedélyeket s az önmérséklet útján igyekszik visszaadni az embert önmagának. Valamint az egész emberiség nem nyugodhat bele a lelkiélet eldurvulásába, a kritikátlan élet véres kilengéseibe, ugyanazonképen a magyar nép sem nyugodhat bele abba, hogy egyedei és értékei elpusztuljanak, nem nyugodhat bele abba, hogy az ember önmaga kiirtásában vagy egymás pusztításában lássa a dolgok helyes elrendezését és megoldását.

Nincs kivétel ország és ország között, vallás és faj tekintetében, ember és embertárs között. Valami megmagyarázhatatlan örület tartja megszállva az emberek lelkét, amely nem mérlegeli az események egymásutánját és összefüggését. A mai kor töprengő embere nem mérlegel semmit, csak magát a jelentkező eseményt látja s ennek láttára összeroppanva félreáll, vagy kétségbeesik és megfutamodik a következő események előtt. Valóban, valami tömeghisztéria lett urrá az emberek felett: a semmit sem mérlegelő, de mindent sötét színben látó tömeghisztéria.

Az új idők új embert és új idegzetet kívánnak. Kollektivebb gondolatot, tisztultabb élettámaszt, egyensúlyozottabb lelkűt, olyant, amely a szív rendithetetlen nyugalmaival és az ész tiszta erejével igyekszik győzedelmeskedni úgy a maga, mint a világ válságain. A kishitűség helyébe a felszabadult és biztos akaratu, új embergenerá-

ciókat várja a föld, új feladatokkal és új gondokkal. Embereket, akiknek bibliája a szeretet, vezérlőeszméjük a jószág és fegyverük a tudás, amely nem gyilkol, hanem gyógyít. Embereket, akiknek számára az életnek megvan a maga belső és külső értéke, kifelé az alkotásokban és befelé az alkotások gyönyörűségét adó megnyugvásaiban.

Rettenetes végignézni az egész világon s fájdalmas érzéssel kell megtorpannunk a magyar föld napi krónikájának látásán. Prédálódik a drága embersors és a pusztulás komor démonai valahol a létezés végzetes szinfalai mögött vakon és vadul vihognak, látva ezt a szörnyű életösszeomlást sorozatot. Ez a nagyvilág fájdalmas képe s ez a mai magyar végzet Carmen Lugubre-ja. Olyan könnyen pocskolóódik az ember újból, mint az imént mult világháború vértengerében, mintha az élet egyszerű matéria volna, amely tetszés szerint bármikor összetömríthető és bármikor részekre bontható. S minden azért mert az élet, a maga gondjaival, nyomoruságaival és szenvedéseivel csak marcangolja az emberek idegzetét, feldulja szívüket és agyukat

és egy önfelédtt pillanatban úgy hajtja oda a halál zsákmányául, mintha bennük nem volna semmi érték, semmi szépség, semmi a közösség számára való minőség.

A politika száz kérdése, a gazdasági élet ezer problémája közben kell, mert fel kell vetnünk ezt a kérdést, szabad-e félrelőknünk a bizalmat, lehet-e lemondanunk a valláserkölcsei élet intelmeiről, szabad-e lelkiség nélküli, anyagi gondolkozásunk szíréhangjaira hallgatnunk? A magyar nép ezerszer volt már a Mohi pusztán, Mohács tájékán. A magyar népet ezer tövis szurta,

százezer ág szaggatta, de az életben és a magyar jövődöbe való hitét, bizalmát el nem veszítette. Ne hamisítsuk meg a történelmet s ne legyünk kicsiny hitűek, tradícióinkkal, és elküldetésünkkel szemben. Láttunk mi már vihart, de a magyar nép önbizalmával elüzte magától a kétségbeesést. A történelem rendjén ezerszer szállt szembe vészviharral s a jövődö kialakulása érdekében is férfias erővel kell szembe szállania az élet bajaival, mert biznia kell a magyar jövődöben s ahol bizalom van, ott nincs helye a kétségbeesésnek.

Térjen vissza a nyugalom

A tömeghisztéria, mely az egész országon előmlött — városunkban is magas hullámokat ver. Itt is szeltében-hosszában vadabbnál vadabb rémhírek kelnek szárnyra s mérgezik a levegőt kártékony bacillusokkal. Mintha az emberek elvesztették volna a józan eszüket s a tiszta látás helyébe sűrű homály terpeszkedett volna az agyakra — össze-össze bujnak az emberek s járják a rémhírterjesztés ostoba karneválját, nem gondolva azzal, hogy a kormány által kiadott in-

tézkedések nem egy már fellépett veszély, hanem a jövőbeni esetleges kellemetlenségek elhárítására léptek életbe.

A közönség nem akarja észrevenni, hogy a rémhírszórók első sorban a siberek, akik mindenütt jelentkeznek, ahol zavarosban esetleg halászni lehet. Ezek azok, akik a magyar valuta, a papírpénz ellen valósággal izgatnak azért, hogy naiv és hiszékeny emberek papír pénzeinek beváltásából busás hasznot szerezzenek — maguknak.

Szappanos Imre emlékezete

Irta: Engelberth Rezső

Az elemi iskola III. osztályába jártam. Egy hűvös őszi napon délelőtt korábban engedték szét a gyereksereget, mint máskor, ami ellen már abban az időben sem volt kifogásunk. Pajzán jókedvvel indultunk el a Papsoron levő iskolából s arra lettem figyelmes, hogy a templom előtt, szokatlanul ünnepies külsőben, nagyon sok uri ember áll, köztük iskolánk igazgatója, az öreg Fábry Károly és hitoktatónk, Zavetzky Gusztáv tisztelendő ur is. Ezeket ismertem legjobban. De nem voltak idegenek Matolay Etele alispán, akkori egyháztanácsi elnök, híres és köztiszteltetben álló 1848-as százados, Kincsesy Péter gyógyszerész sem. Tisztán emlékszem Hornyay Béla doktorra, kinek lakásában már akkor is megfordultam, mert egyszer barátaim porral szórták tele

szememet. Ott volt a város legmagasabb s nekünk gyerekeknek Góliáthoz hasonló embere, Vadász Antal, akik azóta mind kidültek az élők sorából és még sokan, akiket nem ismertem. Hangosan beszélgettek s erre felfigyeltem. Ravasz István tanító ur parancsát megszegve a sorból kiváltam. S mikor élénken tovább beszélgetve a régi kisajton bementek a templomba, kisvártatva utánuk sompolyogtam s meglapultam a zöld olajfestékekkel befestett falnál

Megmagyarázhatatlan volt előttem, hogy a templom áhítatos csendjét hangos beszédek zavarták. Felkiáltottak a kórusra érhetetlen nevetek s ekkor hangos orgonaszó s ének következett. Tetszett nekem az eset s igen jól érezhettem magam, mert mikor a nagy esemény végeztével hazatértem, ebéd után voltak s engem már a rendőrségen is kerestek — melynek akkor Schmidt Lajos

rendőrkapitány volt a vezetője s Nasztanovics analfabéta őrmester a hangadó, legfőbb rendcsinálója.

Szóval a választáson, 1896-ban Szappanos Imrét, Kenderes kántorát választották meg, kinek ma, aug. 13-án, a temetésére a város katolikusai és más felekezettű lakói ezrével sietnek a templomba és templom köré, hol a boldogult 35 évig oly puritán, tiszta lélekkel, az orgonaművészet kiforrottságával emelte a hívek énekimáját a magasba, mint más senki az országban. Mert nagyobb orgonaművész van, de aki az orgonajátékával a népéneket oly tökéletességig fejlesztette, ki a valamikor még híres és a kisebb, régi templomhoz szabott mesteri orgonán oly megkapóan, szépen, olyan színesen játszott, olyan nem volt.

Akik, a legtökéletesebb hangszernek, az orgonának mesteri kezelését hallani, látni szerették

A józanul ítélő közönségnek jól kell tudnia, hogy a magyar valutát semmi veszély nem fenyegeti, a pengő értékállandósága megdönthetetlen s hogy a védelmére életbeléptetett intézkedések csak azt célozzák, hogy ez az értékállandóság meg is maradjon.

De hogy ez a belátás mégis csak felülkerekedik, igazolja a pénzügyi megugrása s az a tény, hogy az utóbbi napokban a nagyközönség tömegesen helyezte el újabb betéteket a bankoknál.

A bajokból való végleges kibontakozás előfeltétele a lelki megnyugvás útján vezet. Fontos, hogy a pengő értékállandóság ne üljön fel lelkiismeretlen híreszteléseknek, melyek önző egyéni okokból bizalmi krízist szeretnének felidézni. Az országnak meg kell értenie, hogy elsősorban magunknak kell a bajokon segíteni, mert bármiféle külföldi kölcsön sem ér annyit, mint a nemzetnek önmagába vetett bizalma és hite a jobb jövőben.

Ennek az átmeneti korszaknak megpróbáltatásait másként mint kitarással, a végsőkig menő áldozatkészséggel nem lehet ellensúlyozni. Magyarország a közelmúltban is a mainál sokkal nagyobb válságokat uszított meg a nemzet életére, sőt a történelmének mellett. Ennek a történelmének meg kell maradni, mert nincs semmi ok arra, hogy meg ne maradjon. A magyar faj, a fejlődő, a maguk előtt még nagy életlehetőségeket látó fajok közé tartozik. Magyarország földrajzilag oly kedvező helyzetben van, hogy ennek kedvező hatásait is előbb vagy utóbb éreznie kell, bármiféle politikai, vagy gazdasági intrikák próbálják is meg ettől megfosztani. A jelen pillanatban a lemondás, a csüggedés, a rémhírtérjesztőknek való bedőlés beláthatatlan súlyosságu következményekkel járhatnának a magyar népre.

Nyugalom és bizalom a jövő-

ben, hit a magyar nemzet jövődélő elhivatottságában: azok az erőforrások, melyekből ha okosan merít az ország mindenféle válsággal és bajjal eredményesen fog szembeállni.

A rémhírtérjesztőkkel, a siberekkel pedig magunknak egyenként kell elbánni. Radikálisan és mindenre való tekintet nélkül. A rémhírtérjesztőket ma a törvény sújtja teljes szigorával. Ne fujjunk tehát velük egy követ, ne áruljunk velük egy gyékényen, hanem juttassuk őket oda ahová valók — a hűvökre.

A Közigazgatási Bizottság ülése

Zemplénnvármegye Közigazgatási Bizottsága f. hó 10-én d. e. 10 órai kezdettel tartotta Széll József főispán elnöke alatt augusztus havi rendes ülést.

Bernáth Aladár alispán havi jelentésében, megemlékezett a rudabányácai tűzvészről, kiemelve, hogy nagyrészt az új helyi tűzoltóságnak köszönhető, hogy a nagy szélben támadt tűz végzetes katasztrófával nem járt.

Julius hó folyamán 624 utlevél-ügyirat érkezett be s kiállított 6 utlevél az Egyesült-Államokba, 2 Kanadába, 1 Venezuelába, 180 más államokba szóló utlevél, míg 301 db. régi utlevél érvényessége meghosszabbított.

Az aratás befejezést nyert, a cséplés folyamatban van s a tarlószántás, nehezen bár, megkezdődött.

A szőlőkben a munkálatok, a nagy pénztelenség folytán általában szünetelnek és így a szőlősgazdák csak a legsürgősebb munkálatokat végeztetik. A nagy szárazságot a szőlők is kezdik érezni, mert a szemfejlődés már megakadt.

Kalászosokban, az eddigi csép-

lés eredménye szerint, gyenge a termés.

A terméskilátások a kapásveteményekben is rossznak ígérkeznek, mert a hónapok óta tartó, nagy hősséggel járó szárazság igen nagy pusztítást végez a tengeriben is és a burgonyában is.

A rétek és legelők teljesen kiszültek, sarjuterésre semmi kilátás nincs.

Az alispáni jelentés után, az egyes szakelődök terjesztették elő havi jelentéseiket s referálták a Bizottság intézkedését igénylő ügydarabjaikat.

A Szent Korona Zemplénben

Írta: Dr. Székely Albert

Évek hosszú sora óta közdök azért, hogy nagy férfaink emlékezete, valamint a történelmi nevezetességű események, az őket megillető helyen, emléktáblákkal örökíttessenek meg, okulásul a jelen és jövő nemzedéknek. Szent István koronája minden vallásfelekezethez tartozó magyarnak, kell hogy szentsége legyen és a „radix omnium sacra regni corona“ eszméjéből nyerjen erőt Trianon revíziója és Nagymagyarország kiküzdése. Ebben az értelemben kell ünnepelnünk Szent István napját.

Tudjuk, hogy Napoleon 1805-ben már nagyon szorongatta Ausztriát, hadai Magyarországot is fenyegették és félt volt, hogy a magyar Szent Koronát is hatalmába keríti. Meg kellett tehát akadályozni, hogy a nemzet ősi kincse, szent ereklyéje, az ellenség által elraboltassék.

1805 nov. 19-iki keltezéssel József nádor leiratot intéz Zemplénnvármegyéhez, amely négy nap alatt érkezik gyorsfutárral Ujhelybe — nov. 22-én s amelyben a vármegye rendjeit felkéri, hogy miután az ellenség felől támadható veszedelem miatt a Szent Koronát

Közélete és magánélete éppen olyan volt, mint azt Töle, az emelkedett lelkületű, egyházi szolgálatban oly kimagasló egyéntől várni lehetett.

S hogy ez így volt, bizonyítja, hogy a város legtekintélyesebbjei meleg szeretettel fogadták körükbe. Meghitt, baráti viszonyban voltak vele.

Általános részvétet kellett mindenikben, amikor ez év januárjában futótüzként terjedt el a híre, hogy agyvérzés miatt súlyosan megbetegedett. Hozzá tartozóinak gondos ápolása jobbulásával járt, azonban egy második agyvérzés augusztus 11-én halálát okozta.

Kedves, mosolygós arca megdermedt s mi hiába lessük azon a végleg eltűnt nyájas tekintet. Sokaknak végtisztességén szállt az ő éneke az Egek Urához, most pedig a hívek, tisztelők ezrei kísérik utolsó útjára s kívánják, hogy nyugodjék békében az aranyos lelkű „Imre bácsi“, a „Kántor ur.“

s a koronázó jelvényeket Munkács várába kell átszállítani s miután törvényes kíséretrel jelenleg gondoskodni nem lehet, válasszanak ki bizonyos számú nemes lovas-ságot, mely a Szent Koronát és a koronázó jelvényeket állomásról-állomásra kísérfje és azokat minden veszedelem ellen megóvjja — őrt állván egyuttal a Szent Korona mellett a pihenő helyeken. A leirat mellé marsruta volt csatolva, mely szerint dec. 1-én indul a korona Budáról Munkács vára felé, 4-én éjjel érkezik Girincsre — tehát Zemplén határába — 5-én délelben Szerencsen van, éjjelre Olaszliszván a püspöki palotában, 6-án délelben Ujhelyben, éjszaka pedig Terebesen a kastélyban, 7-én a nagymihályi várban s innen Szobráncon keresztül Munkácsra. Vajjon Zemplénben van-e egyetlen helyen is erről emléktábla? Tudtommal nincsen. Történelmi emlékeink megbecsülésére pedig nevelni kell a társadalmat.

Külföldön minden városban a legcsekélyebb történelmi vonatkozású esemény, vagy csak kissé jelentékenyebb személyiség emlékezete is relíeffel vagy szoborral van megörökítve Hiszen ez is mutatná azt a kulturfőlényt, amit olyan büszkén emlegetünk. Azután meg az idegen- és a turistaforgalom is növekszik ott, ahol valami látnivaló van.

A vármegyei levéltárban Loc. 177. No. 267. és az általam is nagyon tisztelt piarista atyáknál, az u. n. „Historia Domus“ írott könyvében szépen le van írva az az emlékezetes nap, midőn a Szent Korona Ujhelybe érkezett. Hóval vegyült eső esett és mégis ott volt az egész város „nemzetiség“ különbség nélkül (omnes aetas et sexus diverseque nationes) és hangos „vivát“ kiáltással üdvözölték a szent jelvényeket, midőn az ünnepélyesen bevonult a választott nemesek kíséretében. Hasonló diszes és ünnepélyes fogadtatásban részesült a Korona, midőn a klenódiomokkal Munkácsról — ahol 1806 március 9-ig őriztetett — visszavitetett Ujhelyen keresztül Budára.

Hiteles adatok szerint a Szent Korona 1806 március 14—15-én virradó éjjel érkezett Tolcsvára, ahol nagy parádával fogadtatván, a róm. kat. templomban szállásoltatott el. Ujhelyben tehát 1806 március 12-én volt, még pedig kétségtelenül a róm. kat. templomban, mint azt nagyapámtól s ő szép papjától hallotta, de nemcsak

Nagyon megnyerő volt a külseje. magas termete, fekete hullámos haja, barna arcbőre s vakítóan fehér fogai voltak, igazi alföldi típus. Mikor Ujhelybe került, még több zsugáteres ablak volt városunkban, sokkal több s nagyon sok nyílt ki azért, mert őt akarták látni. Ő tanította meg az elemi iskolákat egyházi énekekre s szervezte meg az Ipartestületi Dalárdát (férfikart), mely később két pártra szakadva, a köréje csoportosultakból és nőkből megalakította a Lavotta

Dalárdát, mely országos viszonylatban is megállta a helyét. Így a debreceni versenyen, ugy a Dalárda, mint annak 47 évig dalárdavezetéssel foglalkozó karnagya szép és értékes díjakat nyertek.

Mint zenepedagógus is nagy nevet szerzett, mert az előbb említett zenekarok megalakításán és érdemekben gazdag működtetésén kívül nagyon sok előkelő család gyermekét tanította zongorára, továbbá számtalan esetben rendezett hangversenyen dalárdáival nagyban emelte azok fényét, sikerét.

Nem egy ifjában ébresztette fel a zene iránti tehetséget s szeretette meg a zenét, melynek ő oly lelkes híve, művelője volt.

S ha ideje megengedte, gyakran kiment szőlőbe s úgy mivelte azokat, mint a Hegyalján született legjobb szőlősgazda. Borai a legjobb márkájú borok egyike Ujhelyben.

szájhagyományból tudjuk, de biztosan következtetjük ezt abból, hogy ősi szokás szerint, ahol a „marsrutában“ nem volt meghatározva, hogy melyik kastélyba vagy várba kell vinni, ott a róm. kat. templomokban őrizték. A templom falát tehát méltán díszít hetné egy emléktábla: A magyar Szent Korona, a klenódiumokkal együtt, Ujhelyen át visszavonultában, itt őriztetett 1805 dec. 6. és 1806. márc. 12-én.“

Dr. Splényi József és Almássy Pál koronaőrök hozták a koronát. Zemplén vármegye deputációja, Pálóczy Horváth László másodalispán vezetése alatt, várta Girincs határában. Józsa Antal főszolgabíró volt a szónok. — A korona lovaskisérő Rákóczi Okolicsányi János cs. és kir. kamarás vezérlete alatt a következők voltak: Bernáth András, Boronkay Miklós, gróf Csáky Imre, Csernely Dániel, gróf Desseffy József, Eperjessy János, Füzesséry János, Görgey Antal, Inczedy Sámuel, Karácsonyi György, Kazinczy István, Kaszner János, Kelemen Sámuel, Klobusiczky Pál, Kossuth József, Kossuth László (lisztkai), Lasztóczy András, Lehoczky Miklós, báró Luzsénszky Pál, Malonyay Gábor, Matolay Gábor, Mocsáry László, Molnár József, Nedeczky Imre, Nemthy Gábor, Oláh János, Olcsváry Dániel, Olcsváry Ferenc, Péchy Imre, Pilisy Pál, Pilisy József, Pintér István, Potoczky Imre, báró Sennyey János, Soós László, Stépán Ferenc, Szent-Iványi Károly, Szent-Lélek Antal, Szikszay István, Szilvássy László, Szirmay András, Szirmay Antal (tolcsvai), Szirmay Antal (vékei), Szirmay Ádám, Szirmay Károly, Szirmay Mihály, Szirmay Tamás, Sztáray Albert és Sztáray Vince grófok, Tomsits György, Tóth Sámuel, Ujhelyi József, Vass Antal, Vitéz János, Vladár András, Závody Rudolf és Zoltán Pál. (Vm. Levéltár, A. 131. sz. jkvben, a 690, 691., 698. és 741. sz. lapokon)

Szent István napját tehát úgy ünnepeleljük méltóan, ha pietással emlékezünk a Szent Koronáról és megkezdjük a gyűjtést az emléktáblára.

H I R E K.

— A vármegye részvétele

a Szent István napi ünnepeken. A m. kir. miniszterelnökség meghívta a vármegye törvényhatóságát a Szent István király emlékére Budapesten f. évi augusztus hó 20-án tartandó nemzeti ünnepségre. Felkérem ennélfogva a törvényhatósági bizottság azon tagjait, akik az ünnepeken, diszmagyar ruhában megjelenni óhajtanak, hogy ezt a szándékukat Bajusz József vármegyei árv. elnöknel f. évi augusztus hó 18 napjáig bejelenteni sziveskedjenek. Bernáth Aladár alispán.

— **Halálozás.** Szappanos Imre róm. kath. kántor és ny. tanító f. hó 11-én este 67 éves korában elhalálozott. A megboldogultat csütörtökön délután temették el a róm. kath. plebánia templomból, általános mély részvételt kísérve utolsó nyugvóhelyére. Özvegye és három gyermeke gyászolják.

— **Névmagyarosítások.** A belügyminiszter megengedte, hogy Vasutics Izabella és László sátoraljaujhelyi lakosok, mindketten tanítóképzőintézeti növendékek, családi nevüket Vas-ra változtathassák.

— **Dobó István végrendelete.** Az a nagyértékű és nagy jelentőségű felfedezés, melyre vármegyénk főlevéltárosa, dr. Meczner Tibor jutott, Olaszliszka község levéltárának rendezése közben, igen nagy érdeklődést keltett szerte az országban, különösen tudományos körökben, mert kétségtelen, hogy az egri hős végrendelete sok olyan körülmény tisztázására alkalmas, melyekre eddig a mult homálya borult. Dr. Meczner Tibor előzetes megbeszélésből módunkban volt az országos érdeklődést keltett okmányt megtekinteni. A becses történelmi ereklye a ma használatos papírformákál összehasonlítva kvart alakú, a sárgult lapokon a fakult tinta-írás jól olvasható. A hajtások helyein szakadozott, de korántsem annyira, hogy az e helyeken írott szavak is olvashatatlannak volnának. A végrendelet Dobó István titkárnak Babolchay Jánosnak kézvonásai s az előlapon az ő írásával fel van jegyezve az okirat tartalma: „1558 Testamentum Magnifici domini Stephani Dobó“. A végrendeleten rajta van a Dobó család s az öt végrendeleti tanu pecsétje s így a jogi keltekeknek is mindenben megfelelő. A végrendelet teljes latin szövegét s a magyar fordítást a „Századok“ fogja közölni.

— **Székrekedés.** A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a természetes „Ferenc József“ keserűviz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában.

**A Singer varrógépek
MÉGIS A LEGJOBBAK!**

A javításmentes tétő

együttal olcsó is.

Eternit viharálló és tűzbiztos, az első kiadás egyszersmind az utolsó is.

Kérjen díjtalan prospektust és árajánlatot.

ETERNIT MŰVEK

Budapest, VI., Andrassy-út 33

Elárúsító helyek: Klein Salamon Sátoraljaujhely, Lazarovits Bernát és Fia Tokaj, Lövenkopf Jenő Ricsé

— **Étvágytalanságnál,** rossz gyomornál, bélekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József“ keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a tette felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorője megállapította, hogy a Ferenc József viz abszolút megbízható hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Boros Bélát újból letartóztatták.** Székely Károly bűnügyével kapcsolatban annak idején, nyomatékos gyanuok alapján, a Városi Közművek irodafőnökét Boros Bélát is letartóztatták. Rövid idő alatt azonban szabadlábra került, mert az indokok szerint szökésétől nem kellett tartani. Ujabbban azonban olyan újabb terhelő bizonyítékok merültek fel vele szemben, melyek alapján újból elrendelték letartóztatását. A letartóztatást a vádtanács is jóváhagyta.

— **Teljes munkaerővel folynak a járdázási munkálatok.** A pár napig szünetelő járdázási munkálatok hétfőn teljes munkaerővel újból megindultak. A munkálatok jelenleg a legnehezebb szakaszon, a Kazinczy utcán folynak s a munkálatok vezetősége a legsikerültebben oldotta meg az ezen utszakaszon fellépő nehézségeket. A tél várható nehézségei kötelességünké teszik a munkások figyelmeztetését, hogy a mostani munkaalkalomból nyert munkabéreiből igyekezzenek télire is tartalékolni, mert a város, de a jótékony egyesületek sem lesznek előreláthatólag olyan helyzetben, hogy a munkanélkülieket jelentősen segíthessék.

— **A SAC tenniszversenye.** A SAC tennisz szakosztálya az évek óta megszokott napokon, augusztus hó 17—20-án tartja meg nemzetközi tenniszversenyét. A versenyek iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg s értékes tiszteletdíjak érkeztek már eddig is a Klub vezetőségéhez. A Klub intézősége agilis buzgalommal dolgozik azon, hogy a verseny nivója az előző évekhez hasonló magas színvonalon mozogjon. Előreláthatólag nemcsak mint nemes sportbarátok, de mint elsőrendű játékosok is részt vesznek a versenyeken a környék arisztokratái és előkelőségei, hogy hódolhassanak kedvenc fehér sportjuknak. A nevezések folynak s a már eddig beérkezettek közül megállapítható, hogy városunk közönségének nem mindennapi sportélvezetben lesz része.

— **A kormány revízió alá veszi a vasuti tarifát.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara azzal a kéréssel fordult a kormányhoz, hogy lépjen közbe a

vasuti fuvardíjak mérséklése érdekében, hogy a termény és állatszállítás ezzel előlehesen mozdi-tani. Bethlen miniszterelnök leiratban értesítette a kamarát, hogy a kormány minden lehető elkövet a kérés teljesítése érdekében.

— **A Tiszajobbparti mezőgazdasági Kamara akciója a rossz termésű vármegyék gazdaközönsége érdekében.** A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara legutolsó választmányi ülése behatóan foglalkozott a Borsod-Gömör, Abauj, Zemplén és Hevesvármegye alsó részén pusztított károkkal és pontos kárfelvétel alapján megállapította, hogy az őszi vetések 200.000 holdon annyira tönkrementek, hogy az átlagtermés egy mázsa, az is 53—65 kg hl. sulyu, tehát nemcsak vetésre, de emberi táplálékra is alig alkalmas. Minthogy a tavasziak és kapások szintén minimális termést ígérnek, a Kamara memorandummal fordult a kormányhoz, utóbb pedig a Kamara elnökének vezetésével az érdekeltektől 18 országgyűlési képviselője küldöttéleg kereste fel az érdekeltektől minisztereket kölcsön vetőbuzát, kenyérgabonát, adófizetési halasztást, továbbá azt is kérve, hogy az akciókölcsönök kosszabbításának meg, mivel a gazdaközönség fizetőképessége annyira megvan támadva, hogy egy általános moratorium is indokolt volna. A Kamara választmánya most a kérelem kedvező elintézését azzal sürgette meg, hogy amennyiben a segítség nem lesz a helyzettel arányban álló, a termelés folytonosságának biztosítása ki van zárva és legalább 100.000 hold marad az őszi vetetlen.

— **Uj Idők.** Mi a különbség a vicc és a humor, az anekdóta és a karrikatura között, ezt magyarázza meg Surányi Miklós igen elmésen és érdekesen az 8 kristálytiszt, ragyogó logikájával az Uj Idők legutóbbi számában. Csáthó Kálmán Első osztályon című pompás regényének immár az ötödik folytatását közli az Uj Idők 32. száma. A regény páratlan sikerét az előfizetők leveleinek egész tömege bizonyítja. Josef Delmont egészen sajtóságos izű, váratlan fordulatokban gazdag, kalandos regénye A csavargó Krózus is állandóan ébrentartja a közönség érdeklődését. A szépirodalmi részből kiemeljük Farkas Imre, Kellér Andor, Bükky Mihályné finom elbeszéléseit. Ebeczki György a nagytehetségű fiatal író Solveig dalában XX. század társtalan, dolgozó, szenvedő leányáról irt megkapóan mély sorokat. Zsigray Julianna az Irodalom rovatban Terescsényi György legújabb regényével foglalkozik: a Hősök-kei, mely a Magyar Regények könyvsorozata harmadik köteteként most jelenik meg. Művészi és időszerű képek egész sora s a népszerű rovatok teszik változatossá Herceg Ferenc szépirodalmi hetilapját. Előfizetési ára évi 24 pengő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, VI., Andrassy-út 16. szám.

Nyáron a világ közvéleménye szerint Budapest a legszebb város.

Az itt lévő

Bristol Szálloda

új rendszere a közönség tetszését megnyerte.

Napi 12 pengőtől

kaphat — a szoba fekvésétől függően — lakást és elsőrendű teljes ellátást.

Jöjjön, próbálja meg és mindig csak hozzánk fog szállni.

Bristol Szálloda

Budapest — Dunakorzó.

Nyilvános kimutatás

a sátoraljaujhelyi szegény-akcióra megajánlott havi hozzájárulásokról

IX.

Özv. Matajecz Gyuláné	1.—
Mester Dezsőné	1.—
Mokry Jánosné	—30
Molnár Gyuláné	2.—
Moldoványi Géza	1.—
Mészáros Lászlóné	—50
Mester Miklos	—10
Macsoy József dr.	2.—
Matolay Béláné	1.—
Müller Artur	—20
Özv. Mankó Elemérné	1.20
Madarassy Andor	—40
Molnár Gyula	1.50
Malártsik György	1.—
Neuman Herman	—20
Nagy András	—50
Nagy Károly	—50
Dr. Nagy Béláné	1.—
Nagy Józsefné	—20
Nahn Antalné	1.—
Nyiry István	1.—
Nagy Imréné	—30
Neubauer János	—20

**NEM TRÜKK,
VALÓSÁG!**

Jó kilátásu sz árból
barátságos o **20⁰**
tisztá b **0**

Bőséges é
izletes t árból
házi k

e
z
é **10⁰**
s **0**
i

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

BUDAPESTEN a
Park Szállodában
VIII. Baross-tér 10.

Szombaton a Keleti Pályaudvar érk. oldalával.

Nádassy Bertalanné	—50
Nasztanovicsné	—50
Napauer Győzőné	—30
Nádassy Elemér	1.—
Özv. Nagy Gyuláné	—50
P. Nagy Pálné	—50
Nagy Jenőné	—30
Novák Andrásné	1.—
Nagyházi Gyuláné	—50
Nagy Józsefné	1.—
Novákné	—20
Özv. Novák Gyuláné	2.—
Nusser Ágostonné	1.—
Osztoics Katalin	2.—
Dr. Oláh Istvánné	4.—
Orehovszky József	—30
Olcsváry Gyula	—30
Orehovszky István	—20
Onuska Jánosné	—50
Ormos Sándor	1.—
Ocskovics Józsefné	1.—
Oláh Ferenc	1.—
Orosz Sándor	—50
Özv. Ohla Demeterné	—20
Oppman Ignác	—50
Oláh Mária	1.—
Orosz László	—20
Oslender Gyula	—20
Oblada József	1.—
Orbán Kálmán dr.	5.—
Petneházy András	—30
Princz Gyula	1.—
Pekáry Lajos	—50
Pap Kálmán	1.—
Pataky Lajos	—20
Pavlovits József	—50
Proks Jakabné	—10
Pap Sándor	—30
Özv. Pauliczky Józsefné	—30
Pázsiti József	—50
Pallér Imre	—80
Petreczky Jenő	2.—
Popovits	—50
Polgári József	—20
Popelyák Gyuláné	—20
Pivárnyik	—20
Prokop Gyuláné	—10
Petró Józsefné	—20
Pávai Jánosné	1.—
Pusztay György	—60
Pálóczy Bertalan	—50
Özv. Pálóczy Bertalanné	—10
Pollák Károlyné	—50
Pancz Gábor	—20
Petrik Péter	—20
Pintér Istvánné	1.—
Póti Mihály	1.—
Pataky József	1.—
Pich József	—30
Pálffy Jánosné	—50
Pazar Gyuláné	1.—
Pandák Gizella	—20
Pataky Sándorné	—22
Pásztor Sándor	—60
Párnahaj András	—20
Pohály Ferenc	—50
Palkovics András	—50
Palásthy Lajos	—20
Pasztercsák	—20
Pancsula Mihály	—20
Özv. Prisztás Jánosné	—20
Pálóczy József	—50
Pataki István	1.—
Perlstein Andorné	—20
Prókai Péter	1.—
Prihoda László	3.—
Özv. Plathyné	1.—
Özv. Péter Gyuláné	—10
Perge Albertné	—30
Poruczki János	—30

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság
Sátoraljaujhely Rákóczi-ucca 19.

Pekanits	1.—	Özv. Raos Kálmáné	—50
Dr. Róthné	—50	Rosenberg Dávid	—30
Radó Ödönné	1.—	Rose Salamon	1.—
Rác Istvánné	2.—	Róth	—30
Vitéz Rajnay Vilmos dr.	1.—	Ruzsinszky István	1.—
Réz Jenőné	—20	Rápolthy Károly	2.—
Romacska	—20	Reisman Herman	—10
Révész Jánosné	—20	Rimóczi Sándor	1.—
Román János	—80	Rhubi Sándor	—20
Russanov Dragán	—10	Rein Lajos	—50
Id. Resetár János	1.—		
Itj. Resetár János	1.—		

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

VÁROSI MOZI HETI MŰSORA:

Szerdán, augusztus hó 19-én

Mexikó rózsája

Hangos dráma 8 felvonásban.

Főszereplők:

BARBARA STANWYCK és SAM HARDY

Halálpilóta

Repülő dráma 8 felvonásban. Főszereplő: BEN LYON

Csütörtökön, augusztus hó 20-án

Lángoló tenger

Egy újságíró szenzációs riportja a kalózhajón.

Főszereplők:

JACK TREWOR, SIEGFRIED ARNO és FENYŐ EMIL

Szombaton, augusztus hó 22-én

Vasárnap, augusztus hó 23-án este 6 és fél 9 órakor

MORENO

Kaland a milánói expresszen

Hangos dráma.

Főszereplők:

HARRY PIEL és HANS JUNKERMANN